

(Ι. Μ. Φουντούλη, Καθηγητού

Παν/μίου)

Είναι μέσα στη φύση του ανθρώπου ριζωμένο ένα αλλόκοτο πρωτόγονο συναίσθημα μπροστά στο φαινόμενο του ύπνου. Ο ζωντανός, ο εργαζόμενος, ο σκεπτόμενος, ο γεμάτος δραστηριότητα άνθρωπος, καμπτόμενος από την φυσιολογική κόπωση, καταλαμβάνεται από μία ακατανίκητη ανάγκη να παραδοθεί στην αγκάλη του ύπνου. Οι αισθήσεις, οι διανοητικές λειτουργίες, οι δυνάμεις του σώματος ατονούν και ο ζωντανός γίνεται σαν νεκρός. Εικόνα του θανάτου ο ύπνος.

Μυστήριο για τους απλούς ανθρώπους των περασμένων εποχών. Ωρα που ενεδρεύουν οι πονηρές δυνάμεις του κόσμου τούτου, ορατές και άορατες, για να κακοποιήσουν ή και απλώς να πειράξουν τον ανυπεράσπιστο άνθρωπο. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο δεν θα υπάρχει ανθρώπινο ον που να μην αισθάνθηκε την

ανάγκη, αφήνοντας προσωρινά τον κόσμο των ζώντων για να περάσει στο μυστήριο της εικόνας του θανάτου, να στρέψει το νου του στο Θεό του και να ζητήσει από αυτόν προστασία και σκέπη.

Σ' αυτό το υπόβαθρο της ιδιωτικής προ του ύπνου προσευχής στηρίχθηκε και η πράξη της χριστιανικής Εκκλησίας, όταν έδινε στην ατομική αυτή προσευχή τη μορφή εκκλησιαστικής ακολουθίας.

Η μετατροπή έγινε κατ' αρχάς στις μοναχικές αδελφότητες, που τα πάντα, και ιδίως η προσευχή, ήσαν κοινά. Η κοινή αυτή προσευχή γινόταν στην ώρα της ιδιωτικής, δηλαδή αμέσως μετά το δείπνο και πριν τον ύπνο. Γι' αυτό και της δόθηκε το όνομα «απόδειπνο» ή «απόδειπνα» και «προθύπνια».

Είναι δε η ακολουθία του αποδείπνου μία πολύ μεγάλη ακολουθία. Το μήκος της δεν πρέπει να μας παραξενεύει. Είναι καθαρά μοναστηριακή και γνωρίζομε πόσο οι μοναχοί ήθελαν να παρατείνουν την προσευχή τους, τόσο που, αν ήταν φυσικώς δυνατόν, δεν θα διέκοπταν ποτέ την δοξολογία του Θεού. [\(περισσότερα...\)](#)